

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا

قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ

الْمُشْرِكِينَ

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ

اتَّخَذَنِي خَلِيلًا كَمَا اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ...

HZ. İBRAHİM VE HANİFLİK

Aziz Müminler!

Yüce dinimiz İslam, insanın yaratılışına en uygun hükümler içeren bir dindir. Allah'tan başka ilah olmadığını sadece O'na iman ve ibadet edilmesi gerektiğini emreden tevhid dinidir. Bütün peygamberler gönderildiği toplumlara bu hakikatleri tebliğ etmiştir. Bu kutlu peygamberlerden biri de Hz. İbrahim'dir. Hz. İbrahim, Peygamberimiz başta olmak üzere pek çok peygamberin atası ve ulu'l-azm peygamberlerden biridir. O hak dine yönelip Allah'a itaat eden, iyi bir insan olmanın gerektirdiği bütün ahlaki özellikleri kendinde toplayan örnek bir şahsiyet; Rabbinin nimetlerine her zaman şükreden iyi bir kuldur. Bu nedenle Allah tarafından seçilmiş ve hak yola hidayet edilmiştir.¹

Değerli Kardeşlerim!

Hz. İbrahim insanları bütün güzelliklerin temeli ve esası olan Allah'ın birliğine iman etmeye davet etmiştir. Bu dinin Hz. İbrahim ile özdeşleşen adı ise hanîfliktir. Hanîf, bâtil inançlardan, yanlış fikirlerden ve kötü ahlâktan yüz çeviren, dâimâ hakka ve hayra meyleden, yalnızca Allâh'a ibadet eden, ecir ve mükâfâtı yalnız O'ndan bekleyen kimse demektir. Bütün bunlar hak dinlerin insanlığı davet ettiği en temel ahlaki ilkelerdir. Bu gerçek Hz. Peygamberin dilinden şöyle ifade buyurmaktadır: "De ki: Şüphesiz rabbim beni doğru yola, sapaşğlam bir dine, Allah'ın birliğine iman eden İbrahim'in dinine yöneltti. Hz. İbrahim asla Allah'a ortak koşanlardan değildi."² Hz. İbrahim (a.s), her açıdan

örnek bir şahsiyet, kendisine uyulacak bir rehberdir. O son derece ağır başlı, insanlara karşı yumuşak huylu, misafirperver ve dürüsttür. Bütün bu özelliklerinden dolayı Allah Teâlâ onu kendine "dost" edinmiştir.³ Bu dostluk sadece Hz. İbrahim'e has değildir. Hz. İbrahim gibi olan herkese Allah'ın dostluk kapısı açıktır. Nitekim Peygamber Efendimiz, "Allah Teâlâ İbrahim'i nasıl dost edindiyse beni de öyle dost edinmiştir."⁴ buyurarak bu hakikati ifade etmiştir.

Muhterem Müslümanlar!

Hz. İbrahim (a.s) verdiği tevhid mücadelesiyle insanlık tarihinde hak ve hakikat yolunun öncü isimlerinden biri olmuştur. Bu mücadele Kur'an'da şöyle ifade edilmektedir: "İbrahim ve ona tabi olanlar siz inananlar için güzel bir örnektir. Onlar kendi kavimlerine, "Bizim hem sizinle hem de Allah'ı bırakıp tanrı diye tapındığınız şeylerle hiçbir ilgimiz yoktur. Biz sizi reddediyoruz. Siz ibadete layık yegane ilah/tanrı olarak Allah'a iman edinceye kadar aramızdaki düşmanlık, nefret ve öfke devam edecektir demişlerdi..."⁵ Hz. İbrahim inancı uğruna her türlü tehlikeye göğüs germiş, yanardağlar misali ateşe atılmayı göze almıştır. Allah'ı bırakıp insanların uydurduğu putlara tapınmayı reddetmiştir. Allah'a iman ve kulluğun nasıl olması gerektiğini bütün insanlığa göstermiştir. Allah'a kul olmanın gerçek özgürlük, ondan başkasına kulluk ve ibadet etmenin insanı aşağıların aşağısına götüren çirkin bir yol olduğunu haykırmıştır. Allah'a iman etmenin bütün ahlaki faziletlerin kaynağı olduğunu yaşayarak ispat etmiştir. O hak, hakikat, adalet, doğruluk ve diğer ahlaki değerlerden asla taviz vermemiştir.

Aziz Kardeşlerim!

Bugün, Peygamberimizin ümmeti olarak bizlere düşen de Hz. İbrahim gibi bir tevhid şuuruna, vahdet anlayışına, kulluk bilincine sahip olmaktır. Bu büyük peygamberin azmini ve ahlakını kendimize örnek almaktır. Onu Allah'a dost yapan iman, ibadet ve cömertlik başta olmak üzere ahlaki değerleri yaşamak ve yaşatmaktır. Hutbemi Hz. İbrahim (a.s)'in duasıyla bitirmek istiyorum:

"Rabbimiz! Bizi ve gelecek nesillerimizi sana iman edenlerden eyle!"⁶ "Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazı kılanlardan eyle! Dualarımı kabul eyle! Hesap günü beni, anne-babamı ve inananları başışla!"⁷

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Nahl, 16/120-122.

² En'âm, 6/161.

³ Nisâ, 4/125.

⁴ Müslim, Mesâcid, 23.

⁵ Mümtehine, 60/4.

⁶ Bakara, 2/128.

⁷ İbrâhim, 14/40-41.